

August Jakobsoni naturalistliku käsitlusviisiga sarn-
leb osalt Jaan Kärneri „Soodoma kroo-
nika“. Halastamatu otsekohesusega paljastab siin
Kärner ühe väikelinna või alevi pahelist elu, kuid
jätab oma paljastused vormiliselt tervikuks sidumata
ning paljastuse enese õhkupuhastavalt mõtestamata.

Tavalise ladususe ja asjatundlikkusega on jätka-
nud linna väikekodanlike olude vaatlust Oskar
Luts „Vaikses nurgakeses“, kergitades esile
mõningaid huvitavaid tüüpe kuidagi vegeteerivate ja
kuidagi oludega kohaneda püüdvate sakslaste hulgast.
Osalt õpetlike, osalt ajaviitlike, laiemate hul-
kade jaoks määratud romaanide või pikemate jutustis-
tega on esinenud Helmi Mäelo („Vallaslaps“), Arno
Raag („Teine noorus“ — „Mässuvaimu“ jätk), Richard
Roht („Punane liblikas“) ja Juhan Jaik („Kätte-
maks“).

Essee kirjanduse alal võis 1934. a. üle
hulga aja jälle kaks-kolm raamatut ilmuda ja J. Luiga
„Päevamured“ I ning II leidsid ees erakordselt
hea suhtumise vähemalt arvustajate poolt. Kui tähele-
panelikku prantsuse kultuuri jälgijat ja vaimukat röö-
basjoonte otsijat tüüpiliselt eestilise ja tüüpiliselt
prantsusliku mentaliteedi vahel tutvustab Johan-
nes Semperit artiklitekogu „Prantsuse vaim“.
Senisest parema kõlapinna leidmisega esseele 1934. a.
tuleb seletada nähtavasti ka seda, et sel aastal julgeti
asuda juba nii suurejoonelise kavatsuse teostamisele
kui on F. Tuglase kogu kriitilise toodangu (8 köidet)
väljaandmine. Esimene köide sellest väljaandest jõu-
dis lugeja kätte siiski alles 1935. a. algul.

Memuaar kirjanduse alal ilmunud teoseist
käsitleb Oskar Lutsu „Ladina köök“ olusid
sajandi esimesest aastakümnest, Richard Rohu